

4. SJEZD RODÁKŮ A PŘÁTEL OBCÍ LUKAVEC, ČERNÍN A DOBEŠ

3. – 4. ČERVENCE 2004

Milí rodáci a přátelé Lukavce, Dobše a Černína,

děkujeme vám, že se vracíte na místa, která pro vás znamenají domov nebo milý kraj. My lidé jsme zvláštní - při takových návratech hledáme vlastně sami sebe, svoje sny, své mládí. Rozechvělé vzpomínky nám to všechno pomáhají najít kus sebe ve vůni lip na návsi, kterou důvěrně známe z dětství. I v břehu potoka, který je dnes mnohem strmější, můžeš najít svou stopu, kus tebe se skrývá v ozvěně lesa na Krušině, ve větvích letitých kaštanů.

Jsme trochu jako stromy. Stromy střeží místo, kde se naučily růst, do jejich kůry je vepsána paměť všeho, co se stalo od chvíle jejich prvních kořínků. I my střežíme své první místo, svými kořeny, ať chceme, nebo nechceme, vezíme v krajině svého dětství a mládí. Není na škodu, když člověk zůstane věrný svým kořenům. Protože opravdu – zapustíme kořeny ještě dříve, než nás je vidět. V pošetilém mládí se chceme takového připoutání zbavit. A tak když nám maminka udělá křížek na čelo, svobodně odletíme bůhvíkam. Ale přestože se tváříme kdovíjak světácky, neseme v sobě **domov** – jako magnetickou stříčku, abychom na své pouti našli správný směr.

Ovoce chutná po půdě, na které roste strom. Právě tak v našich skutcích i myšlenkách se projevuje chuť rodného kraje, z něhož jsme svými kořeny přijímali povědomí o základních lidských hodnotách – pravdě, lásce, dobru a slušnosti. To jsou poklady, které nám dal domov.

S tím, jak rosteme a stárneme, jsou kořeny hlubší a hlubší, už víme, jak bolestné by bylo vytrhnout se z nich. Už věříme stromům, když ševlí: Neopouštěj svoje místo... Opatrujeme proto svůj domov jako vzácný klenot, i když někteří jen ve vzpomínkách.

Člověk, který se vydává do světa, musí počítat s tím, že se ztratí v jeho vichřici, že ho smete jeho vřava, že bude muset vzdorovat mnoha nástrahám. Člověk, který se ze světa vrátí, čeká doma pokoj a klid.

Přejeme vám, milí hosté, abyste se u nás cítili doma nebo jako doma, abyste tu našli pokoj a klid, radost a sebe.

Marie Nosková

Znak a prapor obce Lukavec u Hořic

V lednu 2002 se rozhodlo obecní zastupitelstvo naší obce využít možnost, kterou dává zákon č. 367 z roku 1990 o obecním zřízení v § 5, a to nechat vypracovat návrhy obecního znaku a praporu a požádat heraldickou komisi, aby schválila obecní symboly a doporučila předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Lukavci je udělit.

Návrhy obecních symbolů zpracoval člen klubu pro českou heraldiku a genealogii

v Praze ing. Jaroslav Verner, autor několika schválených symbolů obcí. Z několika předložených návrhů znaku a praporu byla vybrána alternativa kombinující symboliku významných rodů, které vlastnily jednotlivé části dnešní obce Lukavec. Tím byl dodržen požadavek obce připomenout v nových obecních symbolech nejen Lukavec, ale i místní části Černín a Dobeš.

(Starostka J. Kazdová a L. Zaorálek)

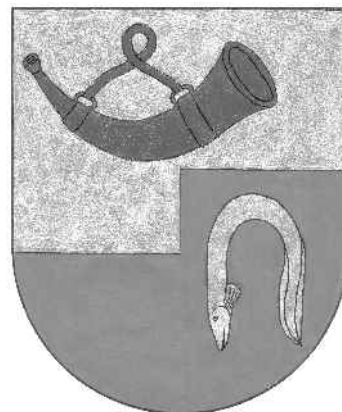
Naše obec leží 4 kilometry severně od Hořic v Bělohradské kotlině. Patří k ní osady Černín a Dobeš. Každá z těchto částí měla svoji samostatnou historii, ale osudy těchto v minulosti samostatných obcí se mnohdy prolínaly. Vznik obce Lukavec se dá předpokládat v první polovině 13. století, kdy byly káceny poslední zbytky pomezního hvozdu. Jméno obce je odvozeno od povahy půdy, na níž byla založena. V lukách, kde byla obec založena, totiž tekla často se rozvodňující potok. Tento druh potoka nazývali naši předci lukavý, lukavec, což značilo dravý, zlý.

Prvním připomínaným rodem v Lukavci byli Lukavečtí z Lukavce. V roce 1550 prodávají lukavecké zboží paní Kateřině ze Sluh a přes několik dalších majitelů se v roce 1692 dostává k panství Bělohrad, do rukou Valdštejnů.

Místní část Černín se připomíná již roku 1250. Významnými majiteli obce byli Černínové z Černína a přes několik majitelů se dostává k bělohradskému panství začátkem 17. století.

Historie místní části Dobeš sahá až do 10. století. V Dobši stávala tvrz připomínaná v roce 1145. K významným vlastníkům Dobše patřil Jan Litoborský z Chlumu. Poté se dostává do majetku Lukaveckých a později byla Dobeš darována císařem Ferdinandem II. Albrechtovi z Valdštejna a stává se částí bělohradského panství.

Obec Lukavec zastupuje ve znaku znamení lovecké trubky, to je odvozeno od klenotu rodového znaku Lukaveckých z Lukavce, kteří se zapsali do počátku historie obce. Lukavečtí měli ve znaku modrý štít se stříbrnou čtvrtí a v klenotu černou trubku. Obec Černín vlastnil rod Černínů z Černína, ti měli v erbu buď znamení třmenu, ale v literatuře se objevuje i symbol úhoře stočeného do podkovy. Proto Černín symbolizuje figura úhoře. Dobeš měla v historii mezi vlastníky obce zajímavý rod - zemany Litoborské z Chlumu. Tento rod měl ve znaku stříbrný nebo červený levý stupeň v červeném nebo stříbrném poli.

V historii všech tří částí byl významný i rod Valdštejnů, jehož barvy rodového znaku (zlatá a modrá) byly použity do znaku obce.

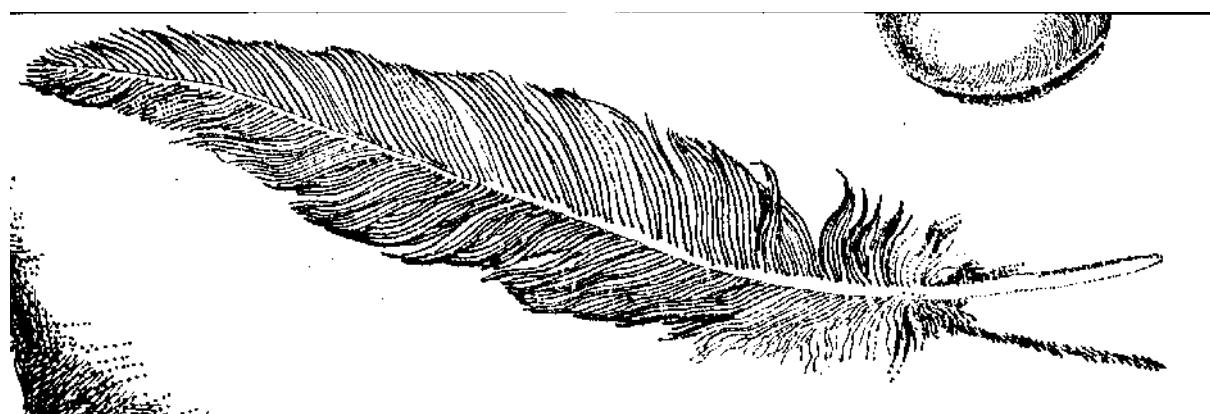
Udělení symbolů znaku a praporu bylo slavnostně předáno zástupcům obce Lukavec u Hořic předsedou Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky panem Lubomírem Zaorálkem dne 19. června 2003.

Jaroslava Kazdová
Starostka

Vznik názvu Lukavec u Hořic

Poněvadž Lukavců je v Čechách více, stávalo se často, že dopis určený sem, putoval do jiného Lukavce. Tím dodání se zpozdilo, proto obec zažádala c.k. ministerstvo vnitra, aby směla ke jménu Lukavec užívati dodatek „u Hořic“, což bylo ministerstvem potvrzeno roku 1905.

Z kroniky vybrala J. Kazdová

Jaký byl 3. sjezd rodáků a přátel obcí Lukavec, Černín a Dobeš?

Sjezdy rodáků se konají hlavně proto, aby se vzpomínalo. Tak tedy vzpomínejme: Než začneme naplno prožívat 4. sjezd rodáků a přátel Lukavce, Černína a Dobše roku 2004, připomeneme si ten minulý, v létě před 5 lety. Jedny z nejpamětelnějších dnů byly ty o víkendu 3. a 4. července 1999, kdy se Lukavec zaplnil rodáky. Přijeli se nadýchat atmosféry domova, připomenout si všechny dávné vůně, zvuky, obrazy. Uvěřit, že se něco z toho ještě vrátí. V sobotu se jich zaregistrovalo přes 200. Kolik pak bylo krásných setkání, kolik vřelých slov, kolik dojetí i zvědavého zájmu!

Jaký tedy byl minulý sjezd rodáků malé podkrkonošské víscky?

Dojemný. Zvláště při uctění památky padlých v obou světových válkách u pomníku a při zahájení: „Vracíme se ke svým pramenům, z kterých jsme pili za svého mládí a které svou životodárnou sílu dodnes neztratily.“

Slavnostní. Zvláště při ušlechtilých tónech koncertu Bělohradského ženského sboru pod vedením sbormistra Zdeňka Prchala.

Lítostivý. „Škoda, že se toho Václav nedožil. Škoda, že tu není Fanda.“

Veselý. Výbuchy smíchu na programu společenského večera. Jemný humor při rozhovorech se zajímavými lidmi, komediálnost při ukázkách z divadelních her ochotníků.

Sportovní. Lukavecké fotbalové hvězdy v dresech svobodných proti ženatým připravily napínavé chvílky. Sportovně všestranní hasiči a hasičský potěr dokázali hasit, ale jejich nadšení stále hoří.

Roztančený. Poutňová taneční zábava byla důkazem pohybové graciéznosti nejen mladých, ale hlavně starších a pokročilých. Mladí si dokonce připravili stylové předtančení - Českou besedu. Rádi si zatancovali i svižné country tance na trávníku u závěrečného táboráku.

S duchovním rozměrem. Za krásnou slavnostní bohoslužbu v kostelíku na Byšičkách děkujeme P. Szumilasovi. Na závěr mše zarecitoval od srdce Raisovu Cestičku k domovu.

Roztomilý. Kouzlo nechtěného a soutěživý duch s mnoha úspěchy i nehodami na dětském odpoledni. Odměny, diplomy sláva.

Třpytivý. Zakletá krása rytých a broušených drahých kamenů na profesionálně připravené výstavě Vojtěcha Záveského.

Umělecký. Výstava lukaveckých výtvarníků: akvarely O. Teimera, sochy a reliéfy ak. soch. M. Moravce, sochy a ukázky restaurátorské práce ak. soch. M. Hozové a rozměrné malby M. Noskové nejml.

Horký. O počasí už byla řeč. Možná, že něco z programu bylo přece jen ušito horkou jehlou, ale o tom pomlčíme.

Rozpustilý. Vyvolávací průpovídky prodavačů v poutňových „boudách“ na Byšičkách.

Sladký. Hospodské stoly se prohýbaly pod voňavými koláči lukaveckých hospodyněk. Ty obrovské koláče ocenily děti, když se jimi prokousávaly při soutěžích na dětském odpoledni. V oblibě byly zejména povídkové.

Muzikantský. Kromě Bělohradského ženského sboru bylo k slyšení i lukavecké houslové trio, zbytek bývalé Lukavanky (pan Sklenčka a pan Stuchlík, kteří hráli v hospodě i před ní sobě i jiným pro radost), dále dětský sbor, flétnová sólistka, dívčí duo, folková kapela Předevčirem, písničky pana Zdeňka Prchala a country kapela Láčkovců u táboráku s doprovodem rozezpívaných rodáků. Ve všech těchto formacích najdeme Lukaváky.

Poučný. Kronikářka Růžena Nožičková obětavě a zasvěceně provázela výstavou historických dokumentů obcí stále nové a nové návštěvníky plných 14 dnů. Na požádání pak zacházela do výstavní síně a komentovala i videozáznamy o historii obcí až do srpna. Nejvíce

návštěvníky zaujala expozice kronik, fotodokumentace, prezentace hasičů, skautů, pštroší farmy i Kachního spolku.

Zajímavý. Pozoruhodné rukodělné práce Lukaváků - výšivky, háčkování, kovářské práce, zahradní plastiky z pískovce, paličkování, drhání, malované talíře aj.

Vzpomínkový. Nejvíce se vzpomínalo při představování rodáků v Lucerně. Hloučky vzpomínajících po celé vsi se spojovaly a rozpojovaly. Římské fórum by (co do množství vyřčených slov) proti lukavecké návsi úplně vybledlo.

Památkový. Pamatovalo se i na to, „abychom měli památku“: Keramické zvonečky s nápisem Lukavec, panenky v lukaveckém kroji, ilustrovaný almanach s kvalitními příspěvky, pohlednice Lukavce, pamětní listy, pamětní archy, fotografování, videozáznam.

Recesní. Expozice „Kachního spolku“ včetně jeho historie, zákonů, kroniky i spolkových předmětů.

Žíznivý. Pivo teklo proudem v Lucerně i na koupališti. Za tmy byl hostinský spatřen, jak si svlažuje bosá chodidla na hladině koupaliště.

Staročeský. Romantické projížďky po okolí koňským spřežením s bryčkou. A zadarmo!

Nostalgický. Obrovský měsíc se zavěsil na ztichlou oblohu nedělní noci, jeho svit se dotýkal plamenů táboráku, sahal do strun base, houslím i kytarám a stříbřil hlas zpěvačky i těch, kdo si zpívali s ní na country večeru i tu závěrečnou píseň: „Já odcházím, já už se loučím...“

Odešel i 3. sjezd rodáků a přátel. Stál mnoho práce, starostí i nervů, ale také stál – za to. Děkujeme všem, kdo zůstali Lukavci, Černínu a Dobši věrni.

Zazvonil lukavecký zvoneček a krojovaná panenka zamávala šátečkem s nápisem Lukavec 99. Vepíše si na něj další letopočet? Když ano, tak to bude až v příštím tisíciletí. V tomto tisíciletí byl totiž tento sjezd **POSLEDNÍ**.

Mgr. Marie Nosková

HISTORIE A SOUČASNOST BYŠIČEK

Tajemstvím opředená minulost Byšiček

Mnoho legend bylo již napsáno o zaniklé vesnici Byšice, jsou to všechno jen domněnky; skutečnost se už nikdy nedozvíme. Jediný důkaz, podle kterého se snad dá na něco usuzovat, je, že byla zničena, vypálena a opuštěna v husitských válkách r. 1424 vojsky Jana Žižky při válečném tažení z Hostinného přes Byšičky na Mlázovice. Svědčí o tom velké množství lidských kostí, uložených ve společném hrobě v pravém rohu hřbitova, v blízkosti starého dubu, což jsou zřejmě pozůstatky válečných obětí. Ještě když byl vykopán hrob pro paní Františku Hátlovou „z Kopečka“, bylo mezi hlinou mnoho kosterních úlomků.

Tato vesnice se připomíná již r. 1267 a po jejím zániku se zachoval jedině románský kostelík. Z původního zbyla jen apside. Stojí tam nyní sám na pěkném návrší 335 metrů nad mořem, obklopený hřbitůvkem. Původně to byl filiální kostel s farou, kdy tato zanikla, není známo. Dříve stála při kostele dřevěná věž se dvěma zvony. Když asi v r. 1840 byl jeden zvon ukraden, byla postavena věž kamenná v roce 1850. Do té byly zavěšeny dva zvony, původní a nově zakoupený.

K severní straně v rohu hřbitova stávala márnice, pak obydlí hrobaře. Roku 1850 se zde usadil poslední poustevník v Čechách Augustin Hoření, zvaný „Augustínek“. K márnici si přistavěl světničku, ve které měl po celé délce stěny zbudovaný betlém s dřevěnými pohyblivými figurkami, který rád ukazoval návštěvníkům Byšiček, zvláště dětem, které sem přicházely na pout'. Ve snaze sloužit Bohu staral se o kostel a hřbitov až do své smrti, téměř po třicet let. Pochován je v Bělohradě.

Opravy a úpravy na Byšičkách

Celá léta kostel chátral, poněvadž do něj zatékalo, břidlicová (šifrová) střecha musela být v roce 1980 nahrazena novou, plechovou s nátěrem. Zároveň byla opravena omítka na kostele a celý kostel nastříkán žlutou barvou zářil do dálky. To vše za pana faráře Mokrého z Bělohradu.

Když v roce 1988 věž hrozila zřícením, tehdejší bělohradský kněz, nynější hradecký biskup P. Josef Kainek začal s náročnou opravou, která ho stála tolik námahy. Pan Matouš, tesař z Dolní Nové Vsi, udělal novou vazbu věže. Náročnou stavbu trubkového lešení až na její vršek a opravu zničené omítky provedli zdarma tito občané Lukavce: Festa Josef, zedník, se svým bratrem Františkem z Vlkánova, Nožička František, kovář, se synem Milošem, Jan Nosek, tesař, se synem Jendou, Šafránek Josef č. 51, truhlář, a paní Blažena Dubcová čp. 12. Několik lidí se přidalo občas i z Bělohradu.

S opravou se začalo v srpnu a na konci roku byla věž ještě obklopena lešením, neboť klempířské práce se dokončovaly až zjara i s nátěrem. Díky těmto dobrovolným obětavým pracovníkům zůstane na dlouhá léta zachována tato krásná dominanta Bělohradské kotliny.

Bylo ještě třeba upravit zanedbané okolí byšičského kostelíka, neboť se mu padesát let nevěnovala pozornost. Hlavně přístupové cesty ke hřbitovu byly zničené těžkými vozy lesní správy a traktory zemědělského družstva. A oprava žádná, nikdo to na nich nevyžadoval, hřbitov nebyl pro mnohé důležitý. Až došlo k trapné situaci při pohřbu bělohradské spisovatelky Leontýny Mašínové, když členové Svazu spisovatelů a umělců se chtěli zúčastnit pohřebního obřadu a pro nepřístupné cesty se opozdili. Teprve pak Městský úřad v Bělohradě zbudoval pěknou silničku z Dolní Nové Vsi až na vrchol byšičského kopce, která se nyní stále

udržuje. Je škoda, že když bylo zakázáno na bělohradském hřbitově pochovávat do země, rozšířil se k tomu účelu hřbitov na Byšičkách a to na úkor pěkného prostranství, kde se dříve pořádaly slavné poutě a slavnosti. Na původním hřbitově je mnoho hrobů opuštěných, tam by bylo místo pro všechny.

V posledních letech Městský úřad L. Bělohrad zařídil nápravu a jeho starostové, jak dřívější pan Josef Machek, tak nynější pan ing. Pavel Šubr se svým zastupitelstvem se snaží zachránit tuto vzácnou památku. My jen sledujeme, jak se vše mění k lepšímu. Hlavně také lázeňští hosté to oceňují, ti si teď mají kde odpočinout, když sem zavítají. Na hřbitově i pod kopcem jsou nové lavičky, vedle hřbitova pěkný altánek s výhledem na celé panorama krásného okolí, od Chlumů přes Mlázovice, v pozadí hrad Trosky a Kumburk, Tábor a celá Bělohradská kotlina.

Velkým nákladem bylo obnoveno oplocení celého hřbitova. Zbořená kamenná podezdívka pod plot byla nahrazena betonovou a část hřbitova oplocena drátěným plotem, který se nelíbí mnohým památkářům. Podle nich by starodávný kostelík měl být obehnan zdí z kamene jako kostelík v Červené Třemešné. To by však vyžadovalo ohromný náklad a na to asi nejsou peníze, škoda. Kolem celého oplocení bylo navezeno velké množství hlíny, aby se zabránilo pohybu zdiva, a celé okolí hřbitova je nyní upravené a zatravněné. Byla obnovena cesta na severní straně návrší a opravena cesta k byšičské hájence. Na stezce k lesu

„Bulice“ stojí nový altánek s pohledem na byšičský rybník, ráj bělohradských rybářů a pro nás Lukaváky dříve přírodní koupaliště, dokud jsme neměli svoje v Lukavci. Všude byly vysázeny nové stromky, až vyrostou, ozdobí celé prostranství. Pod kopcem byla opravena původní roubená studně, která se zachovala po zániku obce Byšice. Jen studna, kterou zbudovali lukavečtí občané ve 30. letech minulého století v blízkosti hřbitova (hluboká 21 metrů - 11 metrů kopaná a 10 metrů vrtaná), je stále bez vody. Na zalévání si stejně musíme vodu dovážet z domova. Poslední roky byly suché, není spodní voda.

Jinak se město stará o pořádek na hřbitově, stále je tam kontejner na odpadky, tráva se pravidelně vysekává, vše ke spokojenosti jeho návštěvníků, zvláště lázeňských hostů, ti to oceňují a rádi se sem vrací. Za vše, co pro obnovu Byšiček bělohradský městský úřad, jak v minulém, tak nynějším volebním období, udělal, patří velký dík a uznání nás všech.

Jen se bojíme, že se zase vyskytnou nějakí vandalové, kteří už několikrát vykradli kostelík, poškodili okna, dveře i omítky, dokonce i pomníky na hřbitově, a zničí to, co stálo mnoho práce, peněz a lidského úsilí.

Financování oprav - MěÚ Lázně Bělohrad		
<i>Vybudováno</i>	<i>Rok</i>	<i>Náklady</i>
Křížová cesta + cesta	2001	230 tis.
Vyhlídkový altánek	2001	15 tis.
Plot	2003	cena nezjištěna
Studna + přístřešek	2004	cca 20 tis.
Teráska, stůl + lavice (s výhledem dolů na rybník)	2004	16,5 tis.

Křížová cesta obnovená

Na Velký pátek v roce 2000 ve tři hodiny odpoledne byla slavnostně posvěcena biskupem P. Josefem Kainekem z Hradce Králové „Křížová cesta“, obnovená na stráni kolem kostela na Byšičkách. Pískovcové sloupy zhotovil sochař ing. Pavel Žáček z Bělohradu, obrazy namaloval pan učitel Koubek, také z Bělohradu, který ve stejném roce oslavil 90. narozeniny. Za krásného slunného počasí se sešlo velké množství lidí, věřících i nevěřících, ke kterým před kostelem na hřbitově promluvil pan biskup, který dříve působil v Bělohradě jako kněz. Vzpomněl všech zemřelých, mnoho jich zde pohřbíval, na mnohé se ještě pamatoval. Velký průvod lidí ho pak provázal ke čtrnácti zastavením Křížové cesty.

Původní Křížová cesta, kterou dal zhotovit byšičský poustevník „Augustínek“, byla zničena za druhé světové války německými chlapci z hnutí „hitlerjugend“, kteří byli ubytováni přes celou válku v lázních, tehdejší Janečkově ústavu v Bělohradě. Co nestačili zničit oni, dokončili vandalové z okolí.

Svatby na Byšičkách

V byšičském kostelíku se dlouho neoddávalo. Poslední svatbu zde měli Oldřiška Špráchalová z Lukavce s panem Bohumírem Tomkem z Hořic na lukavecké posvěcení v roce 1941. To byla válečná léta.

Po padesáti sedmi letech byly v byšičském kostele v rozmezí čtrnácti dnů uzavřeny dva sňatky. Dva páry se rozhodly vstoupit do manželství na krásném místě, v starobylém kostelíku sv. Petra a Pavla na Byšičkách. 23 července 1998 to byli snoubenci Petr Novák a Petra Žáčková z Lázní Bělohradu, oba studenti práv. 6. srpna stejného roku, po své promoci, pan doktor Martin Bičíš z Dolní Nové Vsi s Růženkou Pochopovou, studentkou z Lázní Bělohradu. Za zvuku dojemných svatebních písní byli novomanželé oddáni jejich přítelem

panem farářem P. Pavlem Szumilasem z Lázní Bělohradu. Kostelík, krásně vyzdobený, byl zaplněn do posledního místa i celé prostranství před ním.

Další svatbu zde měl 21. června 2003 Tomáš Kameník, lesník z Lukavce, s Radkou Kubuškovou, studentkou z Ostravy. Kamarádi z Lukavce je doprovodili na oddavky a s mladým sousedem Jendou Noskem přivezli nevěstu v ozdobeném traktoru až ke kostelu. Rodiče a příbuzní nevěsty byli okouzleni krásou Byšiček.

Začátkem září zde byli oddáni Pavel Provazník, policista, s Michalkou Golcoňovou, zaměstnankyní cestovní kanceláře Hoška Tour z Lázní Bělohradu, dcerou Ludvíka Golconě z Dobše.

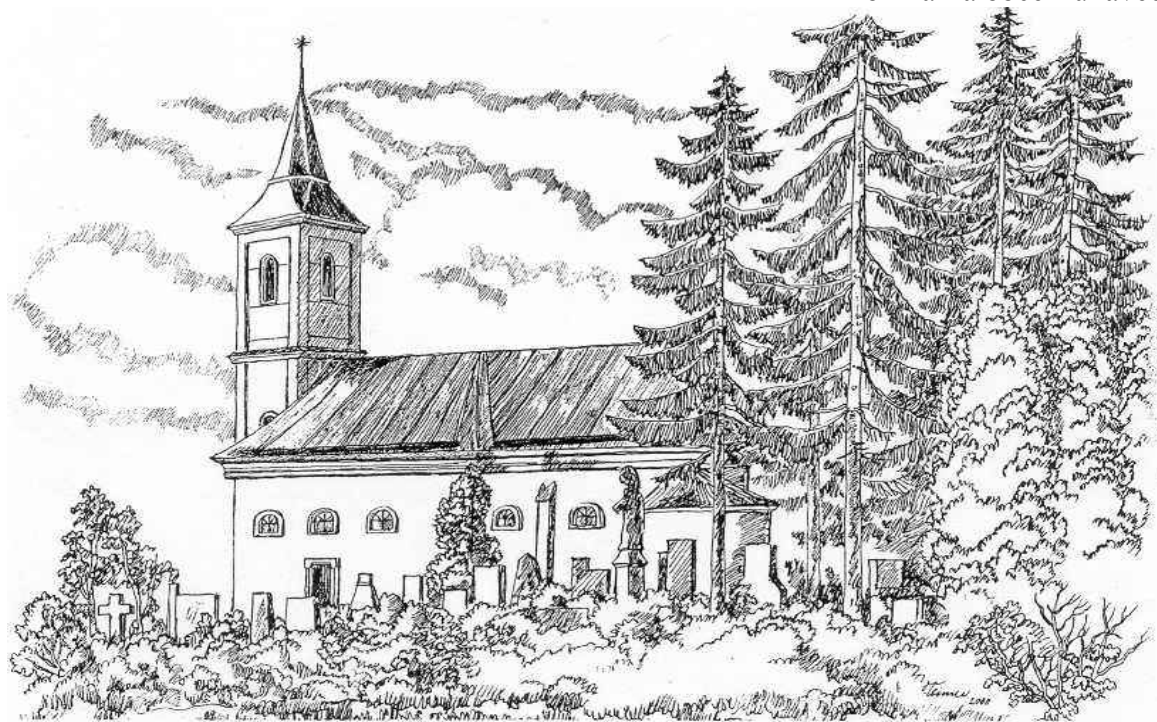
Televize natáčela na Byšičkách

V říjnu 2000 pokračuje Česká televize Ostrava v natáčení pohádkového seriálu na motivy knihy herečky a spisovatelky Evy Hudečkové „O ztracené lásce“. Režisérem pohádky je Viktor Polesný. Diváci v ní uviděli mnoho známých herců. Kulisa půvabných Byšiček již posloužila dvakrát. Na jaře točili přímo v kostelíku, tam účinkovala i naše občanka paní Anča Černá z Lukavce, v létě pak u rybníka pod Byšičkami za jasné noci.

Vedle skutečného hřbitova vyrostl další z polystyrénu, který přesto vypadá velmi věrohodně. Cestou mezi nimi se bude ubírat pohřební i dušičkový průvod, který vychází z lesa od Lukavce po bývalé „Umrlčí cestě,“ po které od nepaměti vyprovázeli Lukaváci svoje zemřelé na zdejší hřbitov. Tady jsme mohli přihlížet přímo natáčení a nemůžeme se divit, že filmy jsou tak drahé, co lidí je při tom zaměstnaných a těch rekvizit! Pohádku televize vysílala o Vánocích 2001.

Je dobře, že se tím Byšička zviditelní, vždyť je to nádherný kout naší země. Je s podivem, že nejsou vedeny jako kulturní památka.

Růžena Nožičková
Kronikářka obce Lukavec

HASIČI

Od posledního sjezdu rodáků uplynulo již dlouhých pět let. Za tuto dobu se mnoho věcí změnilo i v práci hasičů, je dobře, že na úseku prevence, mládeže a pomoci obci, a ne při zásazích - to však nechci zakřiknout, vzpomínám si na písničku, kterou pro děti složil před léty pan Prchal, kde se zpívalo mimo jiné:... „vždyť u nás už sto let nehořelo“ a krátce na to pak kokrhal červený kohout na stodole u Čípů.

Co je potěšující, že neustala chuť hasičů plnit základní kámen činnosti v obci, že stále cvičí a Lukavec reprezentují družstva dětí a dnes už opět zase i dorostu, žen a mužů. Nejvíce však potěší, že hasiči si dokázali vydělat na novou soutěžní stříkačku a to i díky sponzorům, kteří nešetří peníze a na dobrou věc vždy příspěvek poskytnou. Je naší povinností jim i touto cestou poděkovat a v této publikaci zveřejnit jejich jména a to: fy. Betontransport Vlasty Hylšera, Betonárka pana Charváta, ELIT PLUS Nová Paka - Brůna Vladimír, fy. pana Karla Krutíla, Požární a bezpečnostní servis Vlastimila Hátle, konzum paní Martiny Suché a další drobní sponzoři včetně Obecního úřadu Lukavec.

K uctění památky dlouholetých funkcionářů sboru, kteří opustili naše řady, pana Josefa Hátle, Františka Šorma a Vlasty Večerníka, byl uspořádán Memoriál o putovní pohár, jehož první ročník se uskutečnil 24. srpna 2002 za účasti 7 družstev mužů, 4 družstev žen a 3 družstev dětí. Vítězem a držitelem prvního poháru bylo družstvo mužů Mileta 02 Hořice a družstvo žen Kbelnice u Jičina, v kategorii dětí zvítězil domácí Lukavec.

Na druhý ročník 23. srpna již přijelo 10 družstev mužů, 5 družstev žen a 5 družstev dětí. Palmu vítězství a pohár nad hlavu zvedlo družstvo mužů z Lodína (okres Hradec Králové), družstvo žen z Bílého Újezda (okres Rychnov nad Kněžnou (a děti z Bříšťan). Letošní ročník je vyhlášen na 21. srpna a všechny vás touto cestou zveme.

Lukavec zasáhla povodeň v roce 2002, ale jedná se o Lukavec u Lovosic a náš sbor se přihlásil na pomoc při likvidaci u krizového štábu. Nakonec naše pomoc nebyla nutná, a tak

jsme se podíleli pouze finančně v rámci pomoci obce. Vznikla ale tradice setkání všech Lukavců, jak je popisováno na jiném místě. Naše družstva mužů, žen a dětí rok na to vyjela na družební setkání do této obce na sraz čtyř Lukavců a určitě neudělala ostudu, neboť všechna naše družstva vyhrála. Letos máme před sebou cestu do Lukavce u Pacova a opět postavíme družstvo mužů i žen.

Samostatnou kapitolou je u nás práce s dětmi, kde se této činnosti věnuje paní Renata Suchá a Petr Bonaventura. Hasičská mládež se schází každý pátek na svých schůzkách a aktivně se zapojila do celostátní soutěže hry Plamen, kde nakonec obsadila 12. místo v okrese. Pro děti sbor zajistil letní tábor na Sedmihorkách a zimní pobyt v Černém Dole za vydatné finanční pomoci Obecního úřadu Lukavec.

V roce 2006 oslaví náš Sbor stoleté výročí vzniku. Určitě bude co oslavovat a všichni se budeme moci ohlédnout s dobrým pocitem zpět za svou práci, která byla daná hasičům do vínku podle cíle: "Bližnímu k ochraně a pomoci". Svatému Floriánu, patronu hasičů, se snaží toto heslo naplňovat výbor ve složení:

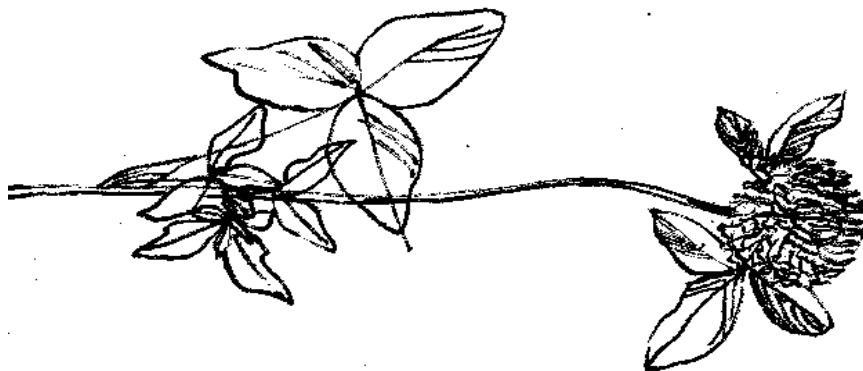
Starosta	: Vlastimil Hátle	Referent mladých hasičů:	Renata Suchá
Místostarosta:	Jaroslava Kazdová	Členové výboru	: Julius Bango
Velitel	: Milan Viktorin		Richard Duchoň
Jednatel	: Milan Šafránek		Petr Bonaventura
Pokladník	: Miloš Nožička		

Vlastimil Hátle
starosta Sboru v Lukavci

Zřízení hasičského sboru

Dne 6. dubna 1906 svolána byla do hostince p. Josefa Hátle valná hromada za účelem zřízení hasičského sboru v Lukavci u Hořic. Valnou hromadu zahájil za přítomnosti 25 členů starosta obce p. Augustin Beneš vřelým proslovením. Pak vykonány volby funkcionářů pro zřízení Sboru dobrovolných hasičů. Stanovy byly schváleny místodržitelstvím pro Království české v Praze dne 15. 2. 1906 a obecním zastupitelstvem dne 30. 12. 1906. V témž roce byla postavena zděná kolna pro stříkačku a hasičské nářadí. Prvním starostou sboru byl zvolen pan Jan Vais.

Z kroniky vybrala J. Kazdová

Lukavecká pálka

Lukavecká pálka je název turnaje neregistrovaných hráčů ve stolním tenise, který se od roku 1999 koná v sále místní restaurace Lucerna pro Lukaváky i hosty Lukavce. V roce 2003 se uskutečnil už 5. ročník Lukavecké pálky. Součástí této akce je hlavní soutěž o putovní

pohár Lukavecké pálky, realizuje se jako smíšená čtyřhra, absolvuje ji průměrně 7 – 8 párů, jen v roce 2002 se utkalo rekordních 13 párů.

Hlavním rozhodčím a organizačním garantem je od počátku pan Rudolf Pišta (z Prahy a z Lukavce). Jeho spoluorganizátory jsou Pavel Jüngling a Roman Hoza. Jen ten, kdo nikdy nic nepořádal, neorganizoval, nedovede si představit, kolik práce a pevných nervů je zapotřebí. Soutěž má 7 až 13 kategorií (podle zájmu

přihlášených), například zvlášť dívky a chlapci do 10 let, dále do 15 let, do 20 let, dámy a páni nad 20 let a nad 45 let. Účastní se jí kolem 25 dětí a 25 – 30 dospělých. Rozděluje se každoročně kolem 30 medailí. Na prvních místech v jednotlivých kategoriích se objevila v průběhu všech ročníků tato jména: Pavla Davidová, Hana Bartášková, Jaroslava Kazdová, Irena Bangová, Miroslav Šeplavý, Martina Hozová, Jakub Novák, Roman Vychytil, Pavla Kohoutková, Pavel Dubec, Šárka Janoušková, Renata Suchá, Jakub Holouš, Matěj Šlajchrt, Monika Nosálková, Milan Čerovský, Lenka Šimková, Eva Šotolová, David Hladík, Petr Štembera, Tomáš Vích, Petr Šotola, Zdeněk Krédl, Hofman Jaroslav a jiní.

V Lucerně se už 5 let koná každoročně turnaj ve stolním tenise Putovní pohár „Lucerna Cup“ pro hráče okresního přeboru. Pan Rudolf Pišta vede o všech turnajích pečlivou evidenci, lukavecké kronice poskytuje výsledkové listiny i závěrečná hodnocení klání. Všem sportovním soutěžím přejeme, aby zájem o ně stoupal a aby přinášela uspokojení borcům, rozhodčím, přihlížejícím i organizátorům. (Zpracováno podle dokumentace R. Pišty)

-mno-

Fotbal v Lukavci

V Lukavci se fotbal v minikopané hraje pravidelně. Muži se scházejí každou neděli a v přátelském utkání trénují své hráčské schopnosti. V létě na lukaveckém hřišti a v zimě ve sportovní hale.

Při příležitosti lukavecké pouti se každoročně koná zápas „ženatí proti svobodným“. Na přátelská utkání se jezdilo také do Jeřic a na Vysoké Pole.

V roce 2001 se začaly pořádat turnaje. Poprvé se konal turnaj pro děti. Zúčastnily se Hořice, Jeřice, Dobeš, Lukavec a Dolní Nová Ves. Tento turnaj vyhráli reprezentanti Jeřic.

Úspěch této akce inspiroval lukavecké fotbalisty k uspořádání I. ročníku v minikopané „O lukavecký pohár“.

V roce 2002 se Lukaveckého poháru zúčastnily tyto týmy: Jeřice, Nymburk, Lukavec, Trutnov a Hořice. Lukavecký pohár si odvezl tým z Nymburka.

V roce 2003 se přihlásil nečekaný počet mužstev: Červená Třemešná, Lukavec, Nymburk, Dobrá Voda a dvě družstva z Hořic. Slavnostní výkop provedla starostka obce paní Kazdová. Vítězství si odvezlo mužstvo Hořice I.

Tyto turnaje sponzoruje obec Lukavec a místní fotbalisté. Úroveň turnaje se rok od roku zvyšuje. Věříme, že následující ročníky proběhnou stejně úspěšně.

Vaši fotbalisté

Ka-ba-nos

Kapela Kameník-Bartoš-Nosek měla své kořeny v r. 1990 už při schůzkách nebo táborových ohních lukaveckých skautů, kdy tito tři (tenkrát kluci) mydlili do strun svých kytar jako o život a říkali tomu hudba (jak vzpomíná jeden z nich). Rytmickou sekci tehdy

obstarávali Pět'a Bonaventura, Tomáš Vích, a dokonce Lukáš Panc a Martin Kohoutek (dřívka, valcha, rumbakoule z plechovek s pískem).

Postupně vydrželo pouze kytarové trio Tomáš, Jirka, Jirka, které si hrálo po večerech a na vandrech.

Zdokonalilo se nástrojové obsazení do dnešní podoby: akustická kytara (Kameník, Nosek), elektrická kytara (Bartoš), banjo, foukací harmonika (Nosek). Neodmyslitelnou součástí Kabanosu je Petr Bonaventura.

Od chvíle, kdy kluci dosáhli takového věku, že mohli vstoupit do restauračního zařízení bez doprovodu rodičů, zkoušeli hrát někde v koutku hospody, aby je spíš nebylo slyšet, aby netrýznili citlivé uši hostů. Vždyť přece hráli pro sebe, úplně stejně jako v lese, jen v suchu, pod střechem a u půllitru. Jejich folk & country repertoár přilákal temperamentního basistu Krakose. Je to jejich trochu starší kamarád z Nové Paky, který je svým optimismem dokáže vybičovat k pěkným hudebním číslům. V Lukavci s nimi tvrdí muziku nový lukavecký chalupář Josef Lindauer a svými housličkami rád vypomůže Jan Nosek. Jejich muzika už se nedrží v koutku, ale dokáže zaplnit celou hospodu. Romantice jsou však věrni, a tak hrají u táboráku, na týpkaření nebo na akcích pro děti. Ať jim jejich kamarádství, zvonivé struny a muzikantské nápady vydrží.

-mno-

Lukavecký rodák Zdeněk Janda

Lukavec se může pochlubit slavným rodákem Zdeňkem Jandou. Teprve nedávno, téměř 10 let po jeho smrti, jsme se dozvěděli, že Zdeněk Janda je zapsán ve Státní vědecké knihovně v Plzni jako *osobnost v oboru hudby*. Je tam veden jako skladatel, klavírista, hudební pedagog a dirigent.

Narodil se 11. dubna v roce 1940 Františce Jandové, rozené Kučerové, a Antonínu Jandovi. Rodina žila v rodném domku paní Jandové čp. 43, kde se stále říkalo „U Kučerů“ (nebo „Kučerák“), dokud se domek nezboural. Byla to dřevěná roubenka, krytá došky. Domek stál hluboko pod úrovní silnice. V místech, kde chaloupka stála, si postavila na navážce dům rodina Bangova. „Ke Kučerovým“ jsem jako malá chodívala s rodiči docela často, protože i když domek nebyl velký, jednu světnici měli pronajatou naši příbuzní Brátovi a maminka byla spolužačkou paní Jandové. Dobře si na Zdeňka Jandu jako na malého chlapce vzpomínám.

Po válce se rodina Jandova odstěhovala do pohraničí. Zdeněk Janda vystudoval konzervatoř jako flétnista a absolvoval Akademii múzických umění jako dirigent. V klavírní hře se soukromě zdokonaloval u M. Knotkové. Z. Pachovský vzpomíná na jeho dar absolutního sluchu, hudební paměť, představitivost a improvizací talent.

Působil jako hudební pedagog na Vojenské hudební škole Víta Nejedlého v Roudnici nad Labem, kde za dvě desetiletí vychoval řadu hudebníků. Zároveň byl sbormistrem pěveckého sboru v Litoměřicích. V roce 1980 odchází do Karlových Varů a ujímá se zde vedení Karlovarského symfonického orchestru. Trvale spolupracoval s Plzeňským rozhlasovým orchestrem. Velké úspěchy slavil se svou taktovkou nejen ve své vlasti, ale i v zahraničí, naposledy rok před předčasnou smrtí v USA, kde na hudebních festivalech dirigoval Dívčí pěvecký sbor.

Protože jej začalo zrazovat srdce, musel omezit své dirigentské projekty a plány, věnoval se komponování – napsal několik skladeb, mimo jiné roztomilé ukolébavky pro své vnučky. Srdce mu selhalo definitivně neděle před dovršením 54 let - 14. března 1994.

(Prameny: Pachovský, Zdeněk: Zdeňkovi Jandovi im memoriam, Týdeník Karlovarska 1994,

Rešerše Státní vědecké knihovny Plzni, heslo Janda Zdeněk).

tři

Jaroslava Kazdová

Lázeňský mikroregion

Naše obec se stala součástí regionu Podzvičinsko. Další členství přijala v Lázeňském mikroregionu. To je sdružení měst, obcí a právnických osob přirozené spádové oblasti a bylo založeno k ochraně společných zájmů a k rozmnožení finančních prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou účastnickou obec. Vedle Lukavce a Lázní Bělohrad jsou dalšími členy tohoto sdružení obce Šárovcova Lhota, Mlázovice, Lužany, Choteč a Svatojánský Újezd, Červená Třemešná, Tetín, Vřesník, Miletín, Pecka, Úbislavice, Stará Paka, Rohoznice a ještě několik obcí z Královédvorská.

Předmětem činnosti sdružení je všeobecná ochrana životního prostředí v daném území, spolupráce při významných investičních akcích, sladování zájmů obcí, společné ovlivňování výkonu státní správy v mikroregionu a další spolupráce.

Obec může čerpat **dotace** přes toto sdružení na akce, které slouží k jejímu rozvoji. Například letos dostane Lukavec dotaci 50 000 Kč na vybudování volejbalového hřiště a hřiště na košíkovou vedle koupaliště.

Byly vydány propagační letáčky Lázeňský mikroregion Bělohradsko, Miletínsko, Novopacko pro turistické účely. V letáčku Bělohradsko jsou kromě mapky mikroregionu uvedeny zajímavosti o jednotlivých obcích. Přetiskujeme pasáž o naší obci: „Obec Lukavec, ke které patří osady Dobeš a Černín, leží v kotlině mezi Chlumy, Zvičinou, Vřesnickými Valy

a Hůrou nad Bělohradem. Ze tří stran je obklopena lesy. Na východ od obce je kopec Krušina (376 m n.m.), kde bývalo staré hradiště. V Dobši stávala tvrz, jejíž ochranné kruhové příkopy jsou ještě dodnes znatelné. V celé obci se uchoval velký počet roubených chalup, z nichž polovina je využívána k rekreačním účelům.

www-lazensko.cz, e-mail: lukavecu@quick.cz

Marie Nosková

Lukavec čtyřikrát

V době povodní v srpnu 2002 se obecní zastupitelstvo naší obce přihlásilo s nabídkou pomoci na krizovém štábu. Tam vzešel nápad, aby Lukavec pomohl doslova z bláta Lukavci – u Lovosic, který byl zatopený. Zastupitelstvo odsouhlasilo uvolnit 80 tisíc korun a ještě víc než polovinu této částky dali občané a sponzoři, někteří i z Hořic. Naše obec přispěla jako první s finanční pomocí a předala ji zatopenému Lukavci u Lovosic. Ozval se další jmenovec, kterým je Lukavec u Pacova, přidal se Lukavec u Fulneku. Do naší obce přijela v říjnu 2002 delegace z postiženého Lukavce vedená jeho starostou Josefem Hlaváčkem osobně poděkovat obyvatelům naší malé vesnice za okamžitou pomoc.

Všechny čtyři Lukavce se dohodly, že v budoucnu se bude v přátelských vztazích pokračovat – uskuteční se vzájemné návštěvy fotbalistů, hasičů a dalších, kteří si mají co říci.

A tak se 5. července 2003 uskutečnil zájezd našich občanů a členů obecního zastupitelstva do Lukavce u Lovosic. Na setkání Lukavců byli pozváni i zástupci dalších stejnojmenných obcí, které pomohly při povodních – Lukavce u Pacova (má přes 1000 obyvatel) a Lukavce u Fulneku. Své zástupce na setkání měla i lužickosrbská družební vesnice od Budyšina, která jako první přivezla do Lukavce u Lovosic při živelné katastrofě materiální pomoc a později vypomohla ještě finančně částkou v eurech.

V červenci 2003 bylo v lovosickém Lukavci veseleji – proběhlo fotbalové utkání mezi 4 Lukavci, hasičská soutěž, v níž naše družstvo žen obsadilo 1. místo a družstvo dětí předvedlo ukázky hasičské práce. Krásnou podívanou připravili Lužičtí Srbové svým folklórním vystoupením. Večer byla taneční zábava.

Nejdůležitější byla však osobní setkání lidí – těch, kteří projevíli solidaritu, i těch, kteří potřebovali pomoci. Promyšleně se na takový kontakt připravila paní Dáša Bonaventurová, která vyhledala v Lukavci u Lovosic čp. 111 jako protějšek k číslu svého domu, seznámila se s jeho obyvateli manželi Kleerovými, přivezla jim symbol našeho kraje – hořické trubičky. V čp. 47 (protějšek čísla domu Vlastimila Hátle) navštívila paní Bonaventurová s ostatními velmi milou paní Novákovou, jejíž domek nebyl zasažen povodní. K výborné kávě, na kterou naše Lukaváky paní Nováková pozvala, se mohly opět podávat přivezené hořické trubičky. Hostitelka slíbila, že přijede do našeho Lukavce, až se setkání bude konat u nás.

Na obecním úřadě se sešli starostové všech Lukavců a výsledkem je dohoda, že každoročně proběhne setkání 4 Lukavců: V roce 2004 bude hostitelem Lukavec u Pacova, Lukavec u Hořic bude pořádající obcí v roce 2005.

Marie Nosková

Lukavecké sušírny švestek

Při přípravě sjezdu rodáků se prohrabávají krabice, otvírají se stará alba a provětrává se nedokonalá lidská paměť. Některé dokumenty čpí starobou a plísní, z jiných vylétne malý mol nebo se zvedne prach. Ale z jiných dýchá kouzelná atmosféra dávných časů, nebo dokonce stoupá vůně, jako třeba z této fotografie: Ucítíte vůni švestek – sladce těžkou těch syrových, kouřovou těch usušených. Možná zaznamenáte i lehce kořeněnou z proutí obrovských košů. Fotografie zachycuje osazenstvo sušírny švestek u Kazdů (čp. 28) v roce 1953.

Sušírny tvořily důležitou součást vybavení obce – stejně jako škola, hospoda a kostel. Pomáhaly udržet dary přírody v chutném stavu po celou zimu. Mrazáky pro domácnost ještě neexistovaly, zavařování ovoce do patentních sklenic ještě nebylo známé. A tak se zimní

jablka ukládala do dobrých sklepů a hrušky a švestky podléhající zkáze se sušily v sušárnách, samozřejmě i chutné křížaly z jablíček.

Sušit se začalo v září, když už byly hlavní práce na poli hotové a brambory vybrané. To už byly švestky řádně přezrálé, u stopky trochu zavadlé, protože pro sušení se nehodily ve šťavnatém stavu. Nedaly se tudíž trhat, většinou se ze stromů sklepávaly. Sušilo se celý měsíc nepřetržitě – až do října. To se nádherná švestková vůně táhla ze samoty u Hyndrů (později u Kazdů) až do vsi.

Sušárna u Kazdů je dřevěná stavba, která má dlouhou historii. Je o ní zmínka v poslední vůli pana Josefa Kostky z Lukavce, čp. 28 z roku 1880. Citujeme: „Ustanovujem si, až by syn Josef ujmul se hospodářství matce Antonyi až do její smrti každoročně výměnek 3 hektary žita, 2 hektary ječmena, třetí díl ze všeho ovoce a bude povinen její ovoce zdarma v jeho sušárně usušit.“ Sušárna (nyní u Kazdů) existovala tedy už v roce 1880. Kdy přesně byla postavena, už se asi nedovíme.

Jisté je, že se v ní sušilo až 10 q švestek najednou, měla 15 lísek 2 m dlouhých. Švestky se sušily horkým vzduchem, který přicházel z topeniště, kde se topilo tvrdým dřívím – švestkovým, bukovým. Samozřejmě, že i občasný kouř ovoce aromatizoval. Syrové švestky se dávaly na spodní lísky, po zasušení se posouvaly vždy o patérko výš postupně zdola nahoru, takže se dosoušely stále mírnějším teplem. Na vrchní lísce proces končil, švestky byly hotové a sesypávaly se do proutěných košů. Jedna várka se sušila asi 24 hodin, muselo se topit ve dne i v noci a pozorně hlídat, aby se švestky nespálily. Připáleným švestkám se říkalo „opečky“, byly vyfouklé, zčernalé a hořké, musely se odstraňovat a nebyly dobrou vizitkou služby. Lísky s ovocem byly těžké, jejich přesunování byla práce pro chlapy. Sušárna sloužila svému účelu až do 70. let 20. století, kdy ji pan Kazda už nechtěl opravit, protože o sušené švestky již nebyl mezi lidmi zájem. Postupně zchátrala do dnešní podoby. Ale její trámký švestkami voní dodnes. Nebo je to jen fantazie?

Za druhé světové války se v sušárně u lesa jeden rok ukryvali partyzáni. Asi na udání přišel jednou hořícký četník udělat ke Kazdovým prohlídku stavení, ale do sušárny nešel. Tajně však hospodáři řekl, ať se postarají o to, aby se nikde v jejich blízkosti neskrývala žádná podezřelá osoba, protože po něm možná přijde na kontrolu ještě gestapo.

Co paní Kazdová pamatuje, sušili u Kazdů sousedé z hořeního konce Lukavce, zdola Hadincovi, Jünglingovi, Fléglovi a možná další. Sušení řídil pan Seifert z Vidláku, který se přátelil s Kazdovými. Někdy s ním počkal při sušení majitel švestek, jindy sušil pan Seifert sám nebo pan Kazda. Sušárny byly i místem, kde se lidi potkávali, povídali si. Někdy se totiž sešlo sousedů víc a čekání si zpříjemňovali klábosením, vyprávěnkami. V noci se ve spaní a v sušení střídali. Někdy byla ale tak dobrá nálada, že se nechtělo spát nikomu, a tak tam jednou čtyři sušili celou noc, nasucho však neseseděli. Nedbali varování, aby si uvědomili, jak to bude druhý den. A bylo – všichni spali, neměl kdo sušit, musela je zastat paní Kazdová (nynější starostka) a starý otec.

Ze sušených švestek se připravovala skvělá omáčka „slivovačka“ k bramborovým knedlíkům a uzenému, „rejžovník“ i „jahelník“ (rýžový nebo jáhlový nákyp). Sušené švestky, křížaly z jablek a hrušek byly zdravým pamlskem pro děti místo bonbonů, věšely se dokonce na vánoční stromeček. Sušené ovoce nechybělo na štědrovečerním stole. Rozvařené a umleté hruškové křížaly byly nejlepší „omastou“ na koláče nebo „metynky.“

Další sušírny byly u Mádlů (u Šidviců), u Duchoňů (ta jejich současná je nová – postavil ji tesař Jan Nosek z čp.45), také byla sušárna v Černíně, ale tu paní Jaroslava Kazdová nepamatuje.

Sušírny – shrbené stařenky zarůstají kopřivami, nechávají se podpírat v nich uskladněným harampádím, a protože je nikdo nevyhlásí za objekt chráněný Památkovým úřadem, jednou podlehnou běhu času a zmizí i ta poslední. Je to tak trochu škoda.

Sušení švestek u Kazdů r. 1953. Zleva: Návštěva z Prahy, Josef a Anastázie Kazdovi, u koše zleva pan Seifert, Jaroslav Hadinec (dědeček p. Jar. Hadince z čp. 2)

(Ze vzpomínek Jaroslavy Kazdové sestavila Marie Nosková)

Historie Benešovy skály

Roku 1848 otevřel na svém pozemku Václav Mašek, chalupník čp.31, lom, vyžádav si prvé povolení krajského úřadu v Hradci Králové. Skála obsahuje polojemný pískovec s tmelem hlinito-vápenatým, hodící se dobře na stavby i na sochařské práce.

Po V. Maškovi pokračoval v lámání syn Jan a po něm Mádle. Pak as 20 roků se nelámalo. Na to chalupu s lomem koupil Hlavatý z Červené Třemešné pro syna. Ten se ale oběsil a sestru jeho, která toto zdělila, vzal si za manželku Augustin Beneš. Chalupu s lomem zdělil syn Augustin Beneš s manželkou.

Ti byli bezdětní, a tak dědictví přešlo do rodiny Peterovy. Paní Peterová, maminka JUDr. Petery, byla sestrou pana Beneše. I když se změnil majitel, stále se říká „Benešova skála.“

Z pískovce tohoto lomu je zhotoven hlavní oltář kostela v Miletíně.

V roce 1953 se obec rozhodla otevřít lom, aby získala kámen na opravy cest. Byly vykopány tři sondy v hloubce 2 m, ale na kámen se nepřišlo.

S použitím lukavecké kroniky zpracovala J. Kazdová

TÝPKAŘENÍ

Co je to týpkaření? Když se sejde nejméně osm a nejvíce dvacet osm lidí, kteří nezapomněli na své dětství, umí si tedy hrát a učí to jiné. Hlavním znakem těchto lidí je to, že po určité době letních prázdnin se stane jejich jediným obydlím vlastnoručně vyrobené indiánské týpí – odtud tedy název těchto pobytů - týpkaření.

Tyto lidi můžete zastihnout, jak v noci běhají po lese a honí záhadné bytosti, tzv. Hejkaly,

kteří jim „kradou“ spacáky nebo spolutáborníky a zanechávají po sobě tajemné vzkazy. V lepším případě tito týpkařící lidé sedí okolo ohně, hrají na kytáry a k tomu zpívají nebo jsou pošetile zapáleni do nějaké hry na louce, v lese, v potoce, na poli, v podstatě všude, kde lze vyvíjet nějaký pohyb. A věřte tomu, že i ta neklidnější a nejobyčejnější hra (třeba na mrkanou) se v jejich podání změnila v neobyčejně dramatické klání. Týpkaři rovněž

stále něco tvoří. Kromě zhotovení samotného týpí, hlíněných táborových kamen a totému si rádi vyrábějí různé věci z keramiky, dřeva, papíru, kamenů, drátů, sádry...

To vše by se ale nedařilo bez notného přispění dobrých duchů lesa a přírody vůbec, které tito TĚ lidé uctívají a pořádají pro ně nejrůznější slavnosti a rituály. Nejoblíbenější je rituál vztyčování totému, který je doprovázen UNGA-tanci a jiným křepčením, huhláním zaklínacích formulí, voláním po pěkném počasí a to všechno se děje ve svitu svíček a s válečným pomalováním. Tak to jsou oni, dávejte si na ně pozor, nebo vás nakazí těmi svými bláznivkami.

A teď vážně:

Tradice týpkaření navazuje na dětské letní tábory, které kdysi pořádali Noskovi. Jako děti jsme tři až čtyři dny trávili na Krušině nebo na Podstráni, kde se spalo pod týpí, které Noskovi ušili. Bylo nás tenkrát okolo dvaceti a zbylo nás osm, kteří si týpí stavěli každoročně sami, už bez Noskových (Lenka Vávrová, Markéta Víchová, Ilonka Menclová, Madla Nosková, Jirka Bartoš, Pěťa Bonaventura, Jirka Nosek, Tomáš Kameník).

Z Krušiny jsme se přestěhovali natrvalo na Podstráň. Sami jsme si vymýšleli program, kterým bylo

v prvních letech naší samostatnosti především tzv. lemření. Postupně se k nám začaly přidávat mladší děti z Lukavce i okolí. Naše pobyty začaly být náročnější na organizaci, ale snad jsme všechno zvládali dobře, protože v roce 2000 náš počet vzrostl na dvacet pět a staré týpí, do kterého začalo zatékat, nám přestalo stačit. Obecní úřad nám přispěl na nové, osmimetrové týpí. Jeho stavba trvá několik hodin.

Posledních několik let je táborová činnost vždy nějak tematizovaná, hrajeme celotáborové hry vztahující se k určitému námětu. Například v roce 2002 jsme se stali divočky na Tichomořských ostrovech a v roce 2003 jsme se plavili na lodích Atlantským oceánem.

Děti nám ale odrostly pod rukama a jsou z nich mladé ženy a muži, i přesto jsou ochotni si hrát. Mám za to, že zdravý základ z nich už by nějaký ten čtyřdenní pobyt dokázal zorganizovat samostatně, otázkou však je - pro koho. Lukavecké děti - táborníky aby pohledal. Snad bude někdy lépe.

Za svaz pro týpkaření Madla Nosková

Akce Obecního úřadu Lukavec u Hořic ve volebním období 1998 - 2003

Rok 1999

Oprava výpusti u požární nádrže
Oprava a natření autobusových čekáren
Nátěr střechy u požární zbrojnice
Oprava sochy sv. Jana Nepomuckého (socha zcizena v r. 2003)
Oprava pomníku padlých
V Černíně zhotovena informační tabule
Vybroušení parket v zasedací místnosti OÚ
Uskutečnění III. sjezdu rodáků, za tímto účelem zakoupena kopírka

Rok 2000

Prerovnání dlaždic kolem požární nádrže
Oprava místní komunikace (asfaltová suť dodána od SÚS Hořice)
Provedeno výběrové řízení na vypracování Územního plánu obce (ÚZO)
Umístění značek "Dej přednost v jízdě" na místních komunikacích
Poskytnut příspěvek 10 000,- Kč na opravu kostela v Červené Třemešné
Vybudováno 946 m² nových chodníků v ceně 306 tis. Kč
Prodej akcií VČE - 185 ks za 3750,- Kč, celkem :693 750,- Kč
VČP - 72 ks 2300,- Kč 165 600,-Kč
Získáno celkem 859 350,- Kč - dáno na termín.vklad
Naše obec se stala členem Lázeňského mikroregionu a sdružení Podzvičinsko.

Rok 2001

Oprava a zprovoznění sociálního zařízení pro knihovnu a posilovnu v bývalé škole
Oprava vodovodního vedení pro byt v bývalé škole
Oplechování střechy nad bývalou garáží u restaurace Lucerna
Zakoupení nové sirény (za rozbitou) na požár. zbrojnici
Pořízení počítače na OÚ
Vypracování hydrologického průzkumu u vodárny pro obec Dobeš
Vybudování zámkové dlažby cca 50 m² za restaurací
Vybudování pilíře elektrického vedení u požární nádrže
Zakoupení sekačky na vysečení obec.pozemků
Pokračování opravy chodníků – vybudováno 1 127 m² nákladem 392 180 Kč
Příspěvek na dopravní obslužnost dopravcům 10 680 Kč
Dětem zakoupena celtovina na týpí
Vypracování projektu a zabudování dopravního zrcadla na výjezdu od požární nádrže
Zakoupení bojleru do prodejny
Zakoupení čističky vzduchu do restaurace Lucerna

Rok 2002

Zadáno vypracování návrhu znaku a praporu obce
Schválení Územního plánu obce pro všechny tři katastry
Pokácení starých tují a vysázení nových u požární nádrže
Nové oplocení u požární nádrže
Vybourání tří komínů u bývalé školy a oprava střechy
Oprava cesty na Pasekách od Krausů dozadu k mostku (zbytky z vybour. chodníků + štěrk)
K čištění požární nádrže zakoupena „vabka“
Zakoupeno 6 betonových laviček
Vypracování studie zástavby rodinnými domky - lokalita Trhovka
Zakoupen nový nářezový stroj pro prodejnu
Poskytnutí finanční pomoci obci Lukavec u Lovosic, která byla postižena povodní (obec, občané, podnikatelé)
Prodej domu čp. 39 (u Žďárských)
Oprava vodovodního řadu v prodejně

Rok 2003

Odkoupeny pozemky pro výstavbu domků na Trhovce o výměře 1 600 m²
Dotace od státu na nátěr oken a dveří u restaurace Lucerna a na dokončení oprav chodníků
Zakoupení hadic a proudnic pro hasiče
Zakoupen traktůrek na sekání trávy
Zájezd do Lukavce u Lovosic (navázána družba všech čtyř Lukavců)
Výměna zářivek a pořízení žaluzií do obchodu
Zajištěna asfaltová drť k čp.22
Bezúplatný převod cesty 724/2 na Paseka a polní cesty 748 za Baráky od Stát.statku Smiřice
Prodej části parcely 762 a 106/ novému majiteli čp.110, aby nemusel parkovat na komunikaci

Každoročně

Příspěvek 2000 Kč na vydávání časopisu Pod Zvičinou

Na Vánoce navštěvujeme důchodce starší osmdesáti let s dárkem

Dětem přispíváme na dětský den a na vánoční besídku

Platíme za děti dojíždějící do základních škol cca 80 000 Kč ročně

Slavnostně vítáme narozené občánky, mimo malé pozornosti jim věnujeme 1000 Kč

1000 Kč přispíváme na Hospic Červený Kostelec

Od r.1999 pořádáme turnaj v stolním tenise „Lukavecká pálka“, který také financujeme

Od r. 2002 náš Hasičský sbor pořádá Memoriál zaslužilých členů p. Josefa Hátle a Františka Šorma (a Vlastimila Večerníka) - přispíváme 3000 Kč.

POČET OBYVATEL A OBYDLENÝCH DOMŮ				
	LUKAVEC A ČERNÍN		počet obyvatel	počet obydlených domů
ROK	1890		732	122
	1900		712	121
	1910		635	121
	1921		561	118
	1930		526	-
	1961		311	-
	LUKAVEC, ČERNÍN A DOBEŠ			
	1986		271	-
	1987		271	-
	1988		268	-
	1999		265	-
	2000		262	-
	2001		250	-
	2002		246	-
	2003		241	-
	2004		247	-

Vzpomínání na lukavecké „zlaté“

Mládí jsem prožila v obci Lukavec. Uchovalo se mi v paměti jen to pěkné. Vyrůstala jsem v malém hospodářství, takže jsem byla spjata s přírodou. Ráda vzpomínám na letní večery, když jsem jela s tatínkem pro jetel, kdy jsme se dívali na pozlacený západ slunce, který tatínek tak barvitě popisoval. Byly to pěkné chvíle. Měla jsem v dětství velkou lásku, tou byla Mařenka Pavelková-Černá a toto přátelství trvá dosud. Také s Lád'ou B. jsme si hrávali jako děti.

Jak jsme rostli do školního věku, tak se u nás ve „Dvoře“ utvořila parta. Když nastala takzvaná „třešňová sezóna“, celá parta tím žila. Potom byly borůvky, které jsme sbírali v lese hned nad Lukavcem, pak houby, takže jsme vyrůstali v té krásné přírodě a v družnosti. I když jsme již zastávali doma různé práce, vždy nám vybyl čas na společné chvíle.

S věkem se měnily naše zájmy. V zimě jsme hrávali divadla, v létě hoši – muzikanti šli hrát na Krušinu, kde se zpívalo, a my jsme zpívali rádi a kdekoliv.

Ve válce, kdy byly zábavy zakázané, tak odvážně hráli „načerno“ v Dobši nebo v hospodě u Hátlů. Nebylo vždy dobře, ale byli jsme skromní, a hlavně mladí.

Život šel dál a my jsme se scházeli už se svými muži a hoši s manželkami a také bývalo veselo. Zlatým hřebem roku bylo posvícení s tradiční „zlatou“, která díky lukaveckým hasičům se dodnes udržuje. V pondělí po posvícení se šlo ráno na mši svatou na Byšička, kde jsme vzpomenuli všech, kteří tam na hřbitůvku v klidu odpočívají. Potom už v hospodě čekala kapela, takže se šlo tancovat. Za těch 50 let se vystříдалo kapel několik. Byla to kapela Šafránkova, Čeřovského, Hrnčířova, teď vyhrává kapela p. J. Groha.

Všechno se mi odvíjí před očima jako film, na všechny vzpomínám. Snad k tomu přispívají ty věčně zelené písničky našeho mládí, které nám i teď vyhrávají. Ožívají všechny ty společné chvíle, kdy nám bylo tak dobře.

Dnes nás tady zbylo jen několik, ale jsem ráda, že se spolu můžeme v nám důvěrně známém prostředí sejít alespoň jednou v roce na „zlaté“. I když žiji již několik let v Lázních Bělohradě, děkuji všem v Lukavci za tu tradiční posvícenskou „zlatou“.

Růža Bernkopfová

Lukaváci vzpomínají

Vzpomínky jsou vzácné koření, protože lidská paměť je vrtkavá, leccos propadne děravým sítem času a nedá se vyvolat zpět. Řada Lukaváků má zajímavé zážitky i zkušenosti z minulých časů a dokáže je sdělit těm, kdo chtějí naslouchat. Pro poučení, pro srovnání s dneškem, pro to, abychom si uvědomili, co je v životě důležité a co pomíjivé. Rozmlouvali jsme jen s několika lidmi. Omlouváme se všem dalším, kterým jsme zatím ještě nedali slovo. Snad se tak stane někdy příště.

Pan Oldřich Číp vyprávěl:

„Můj prapradědeček se jmenoval Václav Číp, bydlel na Tikovech v dřevěné roubené hájence bez základů – vedle Celbů. Žil ještě za časů roboty. Ještě jako svobodný (neženatý) chodil robotovat na Byšička, kde s dalšími mladíky sušil seno pro pána. Bylo teplo, tak skočili do byšičského rybníka, aby se osvěžili. Jenže na ně přišel dráb, huboval je, vyhrožoval a pobízel k práci. Byli mladí, roz dovádění, dělali si z něj legraci, cákali, prskali, a protože na ně nemohl, plavali doprostřed rybníka. Mstivě na ně křičel: „Já vám to osladím!“

A taky že to splnil! Později při odvodu všem, kdo ho tenkrát neposlechli a nevylezli z vody, dopomohl „napařit“ vojnu v délce 14 let. Za císaře pána. Protože byl prapradědeček vysoký, urostlý, vybrali ho do tělesné stráže samotného císaře. Většinou měl povinnost doprovázet panovníka na koni vedle kočáru spolu s dalšími členy stráže. Kůň i jezdec museli být náležitě vyšňoreni, uniforma byla zvlášť parádní: Koně měli čabraky a bohatě zdobené ochranné pláty jako koně rytířů, jezdci měli na těle kyrusy, na přilbách chocholy. Václav si odsloužil 11 let, v té době byla vojna snížena na 7 let, to měl tedy dávno splněno.

Když se dostal domů, nemohl sehnat práci. Byla tu však možnost po návratu z vojny jít sloužit za nového odvedence na těch 7 let za peněžní honorář. Jeden mlynář si to s Václavem vyjednal za svého syna. Už byla ruka v rukávě, ale sepisující důstojník prapradědečkovi řekl, že všechny peníze nedostane, jenom část. Po odsloužení 7 let že dostane zbytek. No to si Václav rozmyslel a na vojnu nenastoupil. Stal se hajným na Tikovech a pak se oženil.

Pradědeček byl také vysoký člověk. Ten zase vyprávěl, že počasí bylo nevyzpytatelné. Jedna zima byla taková, že ještě po Vánocích chodili bosí, jaké bylo teplo, zato v březnu se navalilo tolik sněhu, že i ten vysoký praděd ho měl po pás, takže nemohl do lesa na práci.

Můj dědeček měl také zajímavou vzpomínku na jednu zimu. Trvala vlastně jen pár hodin. To bylo tak. Napadl první snížek. Dědeček potřeboval projet koně, tak ho zapřáhl do saní, naložil obilí a jel s nákladem do Hamer do mlýna. Než se semlelo nebo vyměnilo za mouku, bylo po zimě – kůň táhl saně po holé silnici. Tak to byl všechn sních za tu zimu. Bohužel se tyto příhody tradují jen ústním podáním, proto už nikdo dneska nezjistí, v kterém roce to bylo.

Já říkám, že všichni mužští v naší rodině měli na vojně nebo ve válce štěstí, že to s nimi dobře dopadlo. Můj otec a jeho tři bratři, všichni byli na frontě v 1. světové válce a všichni se vrátili zdraví. Otec bojoval v italských Alpách, na Piavě. I když nebyl vyučený kuchař, byl u kuchyně. Byli v horách, kuchyňský kotel měl improvizovaně jen na kamenech. Otec tam byl skrytý v kuchyni pod takovou boudou s dalšími třemi vojáky. Protože tam

v Alpách nebyla voda, museli jim ji vozit v soudkách na koni. Kůň měl na sobě 2 soudky, každý po jednom boku. Voják, který přivezl vodu, rychle složil soudky a s koněm utekl, protože se střílelo. Táta šel pro ten soudek – a už v něm byly čtyři dírky, čtyři průstřely, už prýštila voda. Když se vrátil na místo improvizované kuchyně, ti jeho tři kolegové byli mrtví – vybuchl tam šrapnel.

Sám o sobě říkám, že jsem nebyl na vojně, ale „u vojáků“. Když jsem byl léty schopný jít na vojnu, byla 2. světová válka. V roce 1944 jsem musel jít jako totálně nasazený na práci do Rakouska. Byl jsem tam asi půl roku. Přežívali jsme tam v nelidských podmínkách, co se bydlení, jídla (český prase by to nežralo), lékařské péče i bezpečnosti týče. Dva kamarádi tam zemřeli na záškrť nebo spálu. Byli tam se mnou další z Březovic, z Votuze, z Chlumu, z Holovous, pan Bartoníček ze Šárovcovy Lhoty a další. Pořádali jsme po válce srazy, ale už nás je málo. Po válce jsem musel vojnu dohonit. A tak jsme s Frantíkem Šormou, Dobešem ze Šárovcovy Lhoty chodili rok k „Volksturm“. To vojenská správa před rokem 1948 pořádala dvakrát týdně cvičení pro takovéhle vojáky. Dokonce jsme nosili uniformy po německé armádě. Proto jsem byl jen „u vojáků“.

Vypravování by nebralo konce, tak zas někdy jindy.

Paní **Blažena Fléglová** nám vyprávěla o škole a o svém mládí:

„Byla jsem Celbová, pocházím z Černína, ale je to vlastně skoro na Tikovech. Patřila jsem proto do lukavecké školy, ostatní Tikováci chodili do Bělohradu. Do Lukavce jsem chodila do školy 5 let, pak do měšťanky do Bělohradu. Chodilo nás 8 dětí z Černína. Do Lukavce jsme si to namířili přes černínský dvůr pěšinou (mohla by být dodnes, ale je dnes v areálu bývalé pštosí farmy), pak jsme přešli mostek přes řeku, kolem zaniklé požární nádrže, pak po silnici přes Sakse. V létě jsme nejradši šlapali po mezi v poli a přes řeku k Šidvicovům. Museli jsme jít, i když pršelo, i když bylo bláto. Taky se stalo, že jsme šli v zimě do školy a zlákal nás na řece led. Pod jednou školačkou led praskl, nebylo tam moc vody, ale určitě byla po kotníky namočená. Takhle dočvachtala do školy v Lukavci, měli jsme pana řídícího Fendrycha. No a ten ji poslal domů. A tak mokrá zase nastoupila cestu zpátky v té zimě. Ani nebyla nemocná.

Ve škole byly dvě třídy, v jedné třídě bylo 1. a 2. oddělení, v druhé třídě byla tři oddělení. Měli jsme kromě pana řídícího ještě pana učitele Ježka, paní učitelku Medlíkovou ruční práce učila paní učitelka Vovsová z Mlázovic. Vyšivali jsme s ní polštáře, háčkovali vzorečky.

Ve škole v Bělohradě jsem měla dobré kamarádky – z Újezda, z Horní Nové Vsi, byla to Jarmila Smetáková, Hanka Gábrová, Božka Vrbová, Máňa Havlínová, Blažena Klusoňová, ... už mi umřely. Ještě nedávno jsme se scházely.

Co se vařilo v mém dětství? No co se mohlo vařit? Obyčejně brambory s máslem a s tvarohem, bramborové placky, jahelník (rejzovník) se sušenými švestkami (sušilo se na Tikovech v hospodě u Fléglů, sušil tam můj tatínek), v pátek se pekly k bramboračce kulaté placky s mákem, maso bylo jen v neděli. Každý rok se sice zabíjelo prase, ale mnohem menší než dnes, většinou se maso vyudilo v komíně nebo zapeklo do hrnku a zalilo se sádlem, aby vydrželo. Mrazáky neexistovaly. O Vánocích byly sladkosti: Perníčky s ořechy, zázvorky, žádná čokoláda.

Také jsme měli dětské radosti – to se chodívalo na pouť na Byšička nebo do Bělohradu, samozřejmě pěšky. Šlo se tam do kostela, žádné pouťové atrakce nebyly. Na Boží tělo jsme chodili s košíčkem a s lístečky z kvítků, mívala jsem pěkné šatičky, ale poděděné.

Po škole jsem se ve 14 letech začala učit šít v Hradci Králové v salonu paní Exnerové. Ale jako nejmladší mě moc k odborné práci nepustili, spíš jsem chodila na nákupy – pro knoflíky, nitě, nosila jsem dámám hotové šaty na ramínku, to jsem dostala i něco od cesty. Bylo to všechno takové městske, dokonce mi onikali. Mě to ale táhlo domů – ven, na vzduch, měla jsem ráda práci v hospodářství, i když u nás na Tikovech ve stínu pod lesem a v metlici mnoho úrody nebylo. A tak jsem se vrátila, nevyužila jsem nabídky, že bych mohla pokračovat v učení.“

Paní **Marie Nosková** (nejstarší) vyprávěla:

Ráda jsem hrála divadlo. Dětské divadlo s námi nacvičoval pan učitel, pak tu byl režisérem Josef Bartoníček ze mlýna. Zkoušky jsme měli v hospodě u Drbohlavů (dnešní Lucerna). Jeviště bylo menší než to dnešní. Kostýmy jsme měli z domácích zdrojů, co kdo měl doma, někdy z půjčovny. Měli jsme i oponu. Hrála Jindra Mejvaldová (Nováková), Bláža Janderová, Olda Číp, Milka Janderová (Sklenčková), Jindra Záveský, Blažka Hátlová, Josef Dubec a další. Víc a líp o divadle by mohla vyprávět Růža Bernkopfová, která hrála dlouhá léta. Nejradši jsem hrála ve hře Karoliny Světlé Kříž u potoka. Bylo to po válce, bylo mi asi 21 let. To byla taková krásná tragedie, kde jsem měla dlouhou a těžkou úlohu mlynářky. Hráli jsme nejen v Lukavci, ale i v Březovicích a ve Zdoňově. Tam se totiž odstěhoval režisér Josef Bartoníček, který se na nás byl podívat v Březovicích. Tak se mu to líbilo, že o tom napsal pochvalu do novin a ještě nás pozval do Zdoňova. Bylo to moc dojemné, lidi brečeli. To tam nepište, ale pamatuju si z toho ještě některé části. Třeba tu, jak mluvím ke své dceři nebo schovance, představovala ji Jindra Mejvaldová: „Nevychovala jsem tě pro to, abych tě takovému nejistému životu vydala všanc. Ale čeho se děsím? Jistě si z tebe Štěpán (Láďa Trnka) ztropil pouhý žert, má hladký Mikšův jazyk, chtěl tě jen v svatvečer svatojánský poškádlit. A kdyby nás tady takhle viděl, ještě by se nám vysmál.“

Na divadlo vzpomíná i paní **Blažena Dubcová**:

„Vím, že jsem začala hrát divadlo, když mi bylo 16 let. To k nám přišel režisér Bartoníček požádat rodiče, jestli by mi dovolili hrát. Tatínek divadlu přál, moje sestry – Fanda a Mařka – už asi dva roky přede mnou hrály. Bylo to ve válce. Hrála jsem Nanyнку ve hře Vdavky Nanyanky Kulichovy. Pamatuju si z ní docela moudrou větu, kterou mi tam říká má divadelní maminka: „Řemeslo má zlaté dno, ale když jde!“ Mého ženicha Jindřicha tam hrál Josef Dubec. Měli jsme vypůjčené krásné kostýmy, sama jsem měla několik převleků.

Vím, že se na jevišti odehrávala svatba, dávali jsme si s Josefem pusy. Za dva roky nato byla svatba skutečná – s Josefem jsme se vzali, divadlo nás sblížilo.“

Pan **Josef Šidvic** je sice ze Šaplavy, do Lukavce se přizemil v roce 1944, ale klukovské dětství bylo na vesnici všude stejné. Stejně jako paní Fléglové i jemu umřela maminka (bylo mu 1,5 roku), byl do pěti let vychovávaný u dědečka a babičky a dostal druhou maminku, když se tatínek, navrátillec z 1. světové války, podruhé oženil.

„Hračky tenkrát děti nedostávaly žádné. Přesto jsme si dokázali hrát. Oblíbená byla hra na špačka s kouskem klacíku nebo jsme honili káču po cestě. Dřevěné koničky jsme si vyřezávali sami, protože ve škole v ručních pracích jsme se učili nejen štěpovat stromy, ale zacházet i s jemnou pilkou. Sami jsme si také vyráběli praky a luky. Trefovali jsme se do okna sousedovi, až jsme se trefili. Stalo se to kamarádovi. Druhý den musel pěkně sebrat okno a dát ho zasklít. Na jaře jsme hráli kuličky, pěkně jsme je cvrnkali do důlku. Vyráběli jsme si je taky sami – z hlíny, vypálili jsme si je. Jak? Rozdělali jsme si ohniček, do plechovky nebo do kastrolu jsme dali kuličky a vypálili je. Taky jsme házeli kamením – předháněli jsme se, kdo dohodí dál, kdo hodí větším a tak podobně. V létě jsme se koupali v rybníčku, kde se plavili koně, krávy, kde plavaly husy. Vím, že jsme tam skákali, pokoušeli jsme se plavat, dědeček mě nosil na zádech při plavání. Ve Vysočanech tekla mělká Cidlina, koupali jsme se v ní, dalo se tam i plavat. Taky jsme chodili na hrušky a na švestky, no, bylo to na cizí, na naše nás to nebavilo. Draka jsme si také dokázali udělat sami, nebylo to nic tak těžkého, na podzim vždycky pěkně létal. V zimě jsme moc nesáňkovali, protože v Šaplavě nejsou kopce. To jsme se spíš kuličkovali, klouzali jsme se na rybníčku. Brusle byly přepych. Jestli jsme se prali? No to je samo sebou, to jinak mezi kluky není. Ale bylo to spíš takové pošťuchování, žádné velké násilí, spíš jsme si tak cvičili sílu a obratnost.

Nejpopulárnější hra byl ale fotbal! Měli jsme partu kluků – kamarádů. Někdy jsme hráli s hadrákem, to byl míč z hadrů. Na jarmarku jsme koupili opravdovou merunu. Založili jsme si fotbalový klub vesnice a po škole jsme hráli proti klukům z druhé vsi.

Museli jsme ale hodně pomáhat v hospodářství, na nějaké taškařiny nezbývalo času. Museli jsme pást husy, chodit na bodláky, na mlíčí, když jsem byl starší, zapřáhnul jsem krávy a dojel jsem na krmení, které tatínek nasekal.

Do měšťanky jsem chodil 5 km pěšky, jen poľní cestou, ani nebyla silnice. I když jsme ve špatném počasí měli rozmočené boty, museli jsme v nich být celý den – ve škole se nepřezouvalo. Taky obědy žádné nebyly, vzali jsme si s sebou kousek chleba.

Byl jsem pyšný na svoji školní tašku. Tatínek mi dal chlebník, který si přinesl z války. S tím vojenským chlebníkem jsem vychodil celou školu i měšťanku. Ale nenosil jsem ho na boku, šikovně jsem si ho vždycky přehodil na záda jako ruksak. Dnešní děti si to ani nedovedou představit, jak se tenkrát žilo. Ale byli jsme pořád venku, v pohybu při hrách i při práci, na zdravém vzduchu, jedli jsme skromně, užili jsme legrace – o to možná ty dnešní děti přicházejí.“

-mno-

Jak šel život od sjezdu rodáků r. 1999 do r. 2004

Narozené děti

<i>Vojtěch Oláh</i>	7. 11. 1999	Lukavec
<i>Kateřina Jünglingová</i>	2. 6. 2002	Lukavec
<i>Zuzana Jirsová</i>	27. 3. 2003	Dobeš
<i>Klára Šepsová</i>	24. 7. 2003	Lukavec
<i>Natálka Bangová</i>	8. 3. 2004	Lukavec

Zlatá svatba

Jana a Zdeněk Prchalovi 19. září 2003 Černín čp. 3

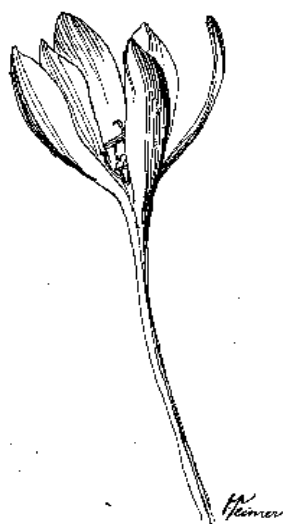
Zemřelí občané

	<u>Narození</u>	<u>Úmrtí</u>	<u>Věk</u>	<u>Bydliště</u>
<i>Folová Ludmila</i>	17. 3. 1921	11. 6. 2000	79 let	Lukavec 103
<i>Krausová Pavlína</i>	3. 6. 1915	19. 11. 2000	85 let	Lukavec 39
<i>Křovina Jaroslav</i>	23. 3. 1922	28. 2. 2001	78 let	Lukavec 79
<i>Šafránek Josef</i>	4. 8. 1926	30. 10. 2001	75 let	Lukavec 51
<i>Čeřovská Kateřina</i>	1. 5. 1913	15. 11. 2001	88 let	Lukavec 73
<i>Duchoňová Jarmila</i>	12. 3. 1922	14. 12. 2001	79let	Lukavec 49
<i>Šorm František</i>	1. 9. 1924	6. 2. 2002	77 let	Lukavec 20
<i>Kříž Jaroslav</i>	9. 4. 1936	30. 4. 2002	66 let	Dobeš 22
<i>Hátle Josef</i>	18. 2. 1915	6. 5. 2002	87 let	Lukavec 46
<i>Hátlová Růžena</i>	27. 10. 1904	15. 6. 2002	97 let	Lukavec 22
<i>Celba Josef</i>	18. 3. 1908	5. 1. 2003	94 let	Černín17
<i>Jüngling Josef</i>	9. 6. 1927	7. 3. 2003	75 let	Lukavec 19
<i>Večerník Vlastimil</i>	28. 12. 1929	9. 3. 2003	73 let	Lukavec 18
<i>Maiksnar Jaroslav</i>	8. 8. 1921	18. 9. 2003	82 let	Lukavec 49
<i>Teimerová Marie</i>	8. 9. 1935	18. 1. 2004	68 let	Černín I
<i>Sklenčka František</i>	2. 12. 1915	20. 6. 2004	88 let	Lukavec 40

Zemřelí rodáci

	<u>Úmrtí</u>	<u>Věk</u>	<u>Bydliště</u>
<i>Čížek Oldřich</i>	3. 1. 2001	72	Hořice
<i>Budínský Jan</i>	23. 3. 2001	79	Hradec Králové
<i>Trnka Ladislav</i>	1. 7. 2001	73	Liberec
<i>Festa Jiří</i>	16. 10. 2001	52	Chlumeck
<i>Ing. Vlasta Čerovská</i>	24. 6. 2002	66	Praha
<i>Seifertová R. (Ponikelská)</i>	29. 7. 2002	82	Dvůr Králové
<i>Bartoničková Růžena</i>	8. 11. 2003	93	Zdoňov
<i>Hátle Václav</i>	15. 11. 2003	72	Č.Třemešná
<i>Černý Robert</i>	20. 6. 2004	86	Hořice

Sňatky

22. 2. 2003 *Tomáš Bango (Lukavec) s Lenkou Vendlíkovou (Lukavec)*
29. 3. 2003 *Martin Bango (Lukavec) s Romanou Francovou (Chlum)*
21. 6. 2003 *Tomáš Kameník (Lukavec) s Radkou Kubuškovou (Ostrava)*

Vážení rodáci a přátelé,

scházíme se poprvé v tomto století, poprvé v 2. tisíciletí. Tento almanach Vám přináší zajímavosti ze života našich tří obcí v průběhu pěti let od posledního sjezdu rodáků a přátel Lukavce, Dobše a Černína. Vážíme si toho, že jste si v dnešní uspěchané době našli čas k návštěvě 4. sjezdu rodáků, pozdravili se s dávnými i novými přáteli, zavzpomínali, vzdali čest těm, kteří se s námi už sejít nemohou. Přejeme Vám příjemné chvíle v naší vesničce a těšíme se s Vámi opět na shledanou.

Organizační výbor

Sponzorům 4. sjezdu rodáků patří náš dík:

Bohumil Flosman – FBS
Vlastimil Hylšer – Betontransport Lukavec
Petr Charvát – Betonárka Lukavec
Jaroslav Hadinec ml. – Obchodní činnost
Marie Macháčková – Květiny Hořice
Michal Moravec, ak. sochař
ZEPO Lázně Bělohrad, a. s.

Ilustrace: Oskar Teimer

Foto: Pavel Jüngling, Madla Nosková, Miloš Nožička a archiv

Grafická úprava: Eliška Slavíková

Tisk: Ilona Menclová, Pavel Jüngling, Eliška Slavíková

Technická spolupráce: Jan Nosek, Pavel Jüngling

Redakční práce: Marie Nosková (-mno-)

